

DISCURSUS THEOLOGICUS,
 DESPON^{DE}SATIONE
 FIDELIUM CUM
 CHRISTO;

Quem

E censurâ & approbatione Ad. m R. da Facul-
 tatis Theologicae,

In Regia Academia Aboensi,

Publicæ disceptationi submittit

PETRUS LAURBECCHIUS,
 Poëtios Professor Ordinarius, & Ecclesiaz
 Piikensis Pastor,

RESPONDENTE

JOHANNE AURICOLA Nyl.

In Auditorio Maximo,

Ad d. 12. Nov. Anno c. 10. ioc. LXXXI.

A B O Æ,

Excusus à JOHANNE WALDIO, Reg. Univer-
 sitatis ibidem Typographo.

THEOLOGICAE.

LA SPONSATION
ET IDELIUM CUM
CHRISTO;

¶

LA VRAIS SENS DE LA VIE

PETRUS LAVARRACCHIA

ETIADMOYSA

IN ALLEGORIA VIMANO

PARIS, CHEZ J. B. BOUILLARD

ANNO MDLXVII. A.D. 1557.

LA VRAIS SENS DE LA VIE

PARIS, CHEZ J. B. BOUILLARD. MDLXVII.

I. N. 3.

De

DES P O N S A T I O N E
FIDELIUM C U M
C H R I S T O .

s. 1.

Ulla propemodum frequentior hodie dis-
putatio est, quam de Veritate Christianismi, quā
in re ille consistat prae-
cipue, & apud quosnam eorum, qui
se Christianos dici volunt, omnium
purissimè inveniatur. Quamvis enim
apud horum ferè omnes certum ac in-
dubitatum sit, Christianismum totum
Fide verâ & Vitâ sincerâ, seu Fide & Bo-
nâ conscientiâ absolvi, i. Timoth. i. v.
18, 19. &c. 3. v. 9. aut, quod idem est,
A Fide

Instituti
ratio.

Fide & Dilectione, i. Joh. 3. v. 23, quod de Unione cum Christo, & Imitatione ejusdem, explicatur ibidem c. 2. v. 6. difitendum tamen nullo modo est, in explicatione pariter & applicatione hujus doctrinæ, non parum discrepantia deprehendi. Non abs re igitur facturos existimavi; cum verus Christianus non consistat in verbis aut gestibus externis, sed in verâ fide, ex quâ bonorum operum fructus enascuntur, sive in Unione cum Christo per Fidem, & Imitatione illius per Bona opera; si de verâ Unione sive Desponsatione Fidelium cum Christo, hic breviter dispiciamus.

2. Cum vero Actiones Dei, ejusdem subordinata Decreto, de beneficiis per Christum partis, hominibus in Regno gratiæ actu offerendis atq; applicandis, media sunt eadem beneficia conferendi atq; obsignandi; priùs utiq; illa unio seu Despon^{sionis}, Desponsatio cum Christo, consideranda in seu Uniuersitate erit, ut est Actio Dei, nempe ipsa actionis Fidelium spiritualis Fideliūm, ad unum corpus delium quæ hic mysticum cum Christo capite constituendum, acceptio! Eph. 2. v. 22, 23. ibidem c. 4. v. 19. quam in

instatu, quando unionis effectum notat,
b. c. unionem fidelium & Christi,
invicem utrinque reciprocam, Joh.
13. v. 5. Eph. 4. v. 16. quomodo
Ecclesiae Invisibilis rationem propriam con-
stituit, Joh. 17. v. 21. i. Joh. 1. v. 3. ibi-
dem c. 3. v. 24. quam etiam Ecclesiæ
formam Internam pleriq; orthodoxi
agnoscunt. Nobis ergo Desponsatio
seu Unionis vocabulum, Actionem. hic
divinam significabit, cuius rationem,
utpote omnem ingenii humani captum,
adeoque vim naturæ universæ superan-
tem, inter mysteria sive Arcicules fidei.
Symbolum refert Apostolicum, ubi cre-
dendam præfinit Sanctorum communio-
nem. Confer Luther. Catechism. Ma-
jor. Symboli Articul. 3.

3. Est autem Desponsatio sive Unio Fi- Defini-
delium cum Christo, definiente Botsac- tie,
co Breviar. Theol. I. t.c. 19. q. 1. Actio
Dei gratiosa, quâ nos ille unum efficit cum
Christo per fidem, ita ut in ipso simus, & i-
pse in nobis, Joh. 6. v. 56. Quibus lucem
addunt, Brochmandus Syst. Theol. Loc.
xxvii. & Friedliebius. Medul. Th. p. m.

695. (Brochmandum exscribens) Con-
junctionem admirandam & arctissimam, u-
niversumq; naturæ ordinem supergressam in-
terpretantes, quæ peccatores fideles, per
veram fidem & Dei Spiritum cum Christo ut
num facti, unum sunt cum Deo Trinuno, in-
que communione mortis ac vita Christi vitam
obtinent eternam. Commentarii vero
instar habent illa Koenigii Theolog.
Posit. Acroamat, part. 3. §. 586. Unionem
hanc Mysticam describentis, Actum gra-
tiae Spiritus S. applicatricis, quo sub-
stantia fidelium substantiae Sacrosan-
cta Trinitatis & Carnis Christi, me-
diante fide Verbo Evangelij & Sa-
cramentorum usu accensâ, arctissime,
impermixtibiliter tamen, illocaliter
& incircumscripтивè jangitur, ut u-
niti hoc modo Deo & Redemptori, de
gratiâ praesenti & gloria subsecutur
certiores inde facti, in statu Filiorum
Dei perseverent, & tandem eternum
salvi sunt.

4. Desponsationis appellationem accipit Nomen
Cantic. 5. v. II. Ose. 2. v. 19. 20. Dicitur clatura
præterea, (1) Conjugium Christi & Ec-
clesie mysticum, Psal. 45. v. 10. Eph. 5. v.
24, 25. (2) Nuptiae Christi seu Agni, Matt.
22. v. 2. Apoc. 19. v. 7, 9. (3) Mansio S. Tri-
nitatis apud credentes, Job. 14. v. 23. (4) In-
habitatio Christi in cordibus credentium, Eph.
2. v. 12. ibidem c. 3. v. 17. (5) Gratiosa Dei
apud fideles presentia, Psal. 91. v. 15. Matt.
18. v. 20. ibidem c. 28. v. 20. (6) Conjun-
ctio membrorum & capitū, Eph. 1. v. 22, 23.
Ædificij vivi & fundamenti immoti, Eph.
2. v. 20. I. Pet. 2. v. 4, 5. Vitū & palmitum spi-
ritualium, Job. 15. v. 4, 5, 6, 7. (7) Unio fidelium
cum Christo, Joh. 17. v. 11, 21. Rom. 12. v. 5. Gal.
3. v. 28. Quia autem Unio hominū cum Deo,
est alia Generalia, omnibus communis,
quā in Deo sumus, vivimus & move-
mur, Act. 17. v. 28. alia Specialia, creden-
tibus propria; eaq[ue], vel Gratiosa, in Ec-
clesiā militante, quā credentes in unū
cum Deo & Christo coalescunt Spir-
itum, Job. 17. v. 11, 21. vel Gloriosa, in
cætu electorum triumphante post hanc
vitam, ubi Deus erit omnia in omni-
bus, I. Corinth. 15. v. 28. Illa Gratiosa hu-

ius loci est ; à Theologis dicta aliás *U-nio Spiritualis*, quia à Spiritu S. profici-scitur, & modo spirituali, non carnali, perficitur, 1. Cor. 6. v. 16, 17. item *Mystica*, quia unio hæc magnum mysterium est, Eph. 5. v. 32. (8) Communicatio Spiritus S. 2. Corint. 13. v. 13. 1. Joh. 4. v. 13. Confer Chemnitium de Duab. Nat. c. 20. Hisque & id genus aliis locutio-nibus, arctissimam inter Christum & Fi-deles Unionem Scriptura designat.

Causa
Efficiens

5. *Efficiens* hujus Unionis Princeps, est *Sacrosancta Trinitas*, *Pater*, *Filius*, *Spiri-tus S.* ineffabili vi fideles Christo per fi-dem inserens. *Patri tribuitur*, Eph. 1: v. 17, 22, 23. *Filio Christo*, Joh. 15. v. 5. *Spiri-tui Sancto*, 2. Corinth. 6. v. 19: cui etiam, uti totum Sanctificationis opus, hanc *Unionem mysticam* Scriptura Sancta & Symbolum Apostolicum appropriat. *Causa Promerens* est Redemptor Iesu Christus, secundum utramq; naturam, Eph. 2. v. 20, 21. *Instrumentalis*, ex parte Dei, sunt Verbum & Sacraenta, Joh. 14. v. 23. 2. Pet. 1. v. 3, 4. Eph. 5. v. 26. Gal. 3. v. 27. 1. Corinth.

Corinth. 10. v. 16, 17. ex parte Hominis,
est Fides, Joh. 6. v. 56. Gal. 2. v. 20. 1-
bidem c. 3. v. 26, 27. Eph. 3. v. 17. 1 Joh.
4. v. 15. Administra cause sunt Verbi
Divini precones, Prophetæ & Apo-
stoli, omnesque Dei Mysteriorum
dispensatores sinceri, Eph. 4. v. 11, 12,
13. 2. Corinth. 11. v. 2. Finis ultimus est Finis
Salus & æterna beatitudo, 1. Joh. 2,
v. 24, 25, 28. Intermedij sunt, Certiora-
tio servandæ fidei & gratiæ Dei, re-
surrectionisque & glorificationis fu-
turæ, Rom. 8. v. 10, 11, 16, 26, 34, 35. Joh.
6. v. 54, 56, 57. Adoptio in filios & hæ-
redes Dei, cohæredes autem Christi,
Rom. 8. v. 14, 16, 17, 23. Unio fidelium
inter se in fide & charitate, Joh. 17.
v. 20, 21, 22, 23. Eph. 4. v. 13.

6. *Materia Unionis*, sunt subjectorum
uniendorum essentia; ex una parte, Sub-
stantia divina totius Sacrosanctæ tri-
nitatis, 2. Pet. 1. v. 4. & Substantia Hu-
manæ naturæ Christi, Joh. 15. v. 1, 2, 4.
1. Corinth. 6. v. 15, 17. Gal. 2. v. 20. Eph.
5. v. 30. ex parte verò altera, substan-
tia

formis; tia fidelium, quoad animam & cor-
pus, 1. Corinth. 6. v. 15, 19. Forma ve-
rò consistit, non (α) in Unione ge-
nerali, quâ Deus se omnibus creatu-
ris communicat, cælumque ac ter-
ram inplet, Jer. 23. v. 24. ut in ipso vi-
vamus, moveamur & simus, Act. 17.
v. 28. nec (β) in Unione Sacramentali,
secundum quam communicando u-
nimur corpori & sanguini Christi, 1.
Corinth. 10. v. 16. et si tamen ad Unio-
nem istam per hanc ducimur. nec (γ)
in Unione Personali, quâ verbum caro
factum est, Joh. 1. v. 14. atque com-
municavit carni & sanguini, sicut
pueri, Hebr. 2. v. 14. nec (δ) in Solâ gra-
tiosâ Spiritus Sancti operatione in creden-
tibus, quomodo dona linguarum,
Act. 2. v. 3. seqq. & charismata alia fi-
delibus obtingunt, 1. Corinth. 12. v. 4.
nec (ϵ) in Concordiâ vel consensu volun-
tatis, aut solâ affectuum harmoniâ, quæ
tantum charitatis est, Phil. 2. v. 2. nec
(ζ) in Substantiali immutatione corporum
nostrorum in corpus Christi, contra
Wei.

Weigelianos: nec (2) aut in *Transubstantiatione* seu *conversione* substantiæ nostræ in substantiam Dei & Christi, & vice versa; aut in *Consubstantiatione*, ut ex duabus essentiis fiat una; aut in *corporali conjunctione*, citra fidem; aut in *Adunatione naturali*, locali & commixtivâ; aut in *Coalitione unitorum* in unam ὑπόστασιν seu personam, ut fidelis quisque sit Christus, & vicissim. Sed *propria Unionis* hujus *ratio* sita est, in *Conjunctione Spirituali*, *verâ tamen & reali*, adeoque arctiori ac ineffabili, substantiæ Hominis credentis cum substantiâ Trinitatis & carnis Christi, sine extensione aut contractione essentiæ divinæ aut humanae, extremis unitis essentialiter distinctis manentibus, etiam in medio unionis statu, Joh.14.v.23.1.Corinth. 6.v.15,17. 1.Joh.5.v.20. Hanc itaq; *unionem* si qui orthodoxorum *Substantiam* appellârunt, certum est, non formaliter & ratione modi, sed objective ab *Unionis extremis*, quæ substantia-

tiæ sunt, ita denominavisse.
Propriè autem *substantiarum*
non substantialis dicenda erit.
Initium utique hujus *Unitioñis*,
cum momento Regenerationis,
Justificationis & Renova-
tionis, idem omnino est. Fiunt
enim hæc apotelesmata omnia
simul, etsi, ob diversa conno-
tata, unum altero, quoad no-
strum concipiendi modum,
prius est.

Efectus: 7. *Effectus* hujusmodi *U-*
nitionis, est *Communicatio mysti-*
ca, quâ Deus omnes bonitatis
suæ divitias, *speciatim* Goël no-
ster suam mortem, Coloss. 2. v.
20. ibidem c. 3. v. 3. *passionem* 2.
Gal. 2. v. 20. Phil. 3. v. 10. *resurrec-*
tionem, Coloss. 3. v. 1. Eph. 2. v.
6. *Spiritum Sanguinum*, Rom. 8. v.

10. i. Corinth. 12. v. 13. vitam suam, Rom. 6. v. 8. Gal. 2. v. 20.
i. Joh. 5. v. 12. *Justitiam suam*,
2. Corinth. 5. v. 21. Phil. 3. v. 9.
i. Corinth. 1. v. 30. *Victoriam suam*, Joh. 16. v. 33. i. Joh. 5. v. 4,
5. Apoc. 3. v. 21. *jus filiale & hereditarium*, Joh. 1. v. 12. Rom. 8.
v. 14, 15, 17. i. Joh. 3. v. 1. Gal. 4.
v. 7. *jus regni*, Luc. 22. v. 29. Apoc. 5. v. 10. i. Pet. 2. v. 9. *jus sacerdotij*, i. Pet. 2. v. 5. *gloriam suam*, scilicet quam suo merito nobis acquisivit, Rom. 8. v. 17. Joh. 17. v. 24. *gaudium etiam aeternum*, i. Pet. 4. v. 13. gratiolè fidelibus impertit; & vicissim, quæ Christi membris obveniunt, sibi appropriat, non $\omega\alpha\pi\mu\omega\varsigma$, sed $\chi\epsilon\pi\mu\omega\varsigma$. ob extimum respectum ex unione mysticâ resulstan-

Sultantem, Zach. 2. v. 12. Matth.
10. v. 40. ibidem 25. v. 35. seqq.
Luc. 10. v. 16. Joh. 13. v. 20. Act.
9. v. 4. Coloss. 1. v. 24. 1. Thes. 4.
Adiunct. v. 8. *Affectiones* deniq; sive ad-
cta, juncta sunt, (1) *Lætitia ex sensu*
gratiae inhabitantis, Esa. 61. v. 3,
7. Psal. 33. v. 21. Hebr. 6. v. 4, 5. (2)
Continuatio gratiae per fidem, verbi
sedulâ auscultatione ac me-
ditatione, & frequentiori Sa-
crae Cœnæ usu, sustentandam
conservandamque, Rom. 5. v. 2.
Heb. 3. v. 6. (3) *Interruptio, per*
peccata proæretica, Ps. 51. v. 3. (4)
Redintegratio, Joh. 6. v. 37. Fidelis
ille Deus, per quem vocati su-
mus in communionem filii ipsius
Iesu Christi Domini nostri, confir-
met nos usq; ad finem inculpatos,
in diem Domini nostri Iesu Christi,
1. Corinth. 1. v. 8, 9. Amen!

Corollaria.

1. Articuli Fidei sunt partes vel capita doctrinæ divinitus revelatae, de eo, quod ad salutem eternam scita credituq; est necessarium.

2. Dividuntur (1) in Puros & Mixtos: (2) In Fundamentales & Non fundamentales; (3) in Fundamentales Primarios & Secundarios; (4) in Primarios, Antecedentes, Constituentes, & consequentes fidei.

3. Quicunque Articulos fidei Fundamentales, præcipue Primarios, communi consensu recipiunt, unum sunt in Christo, fratres spirituales & unius internæ communionis. Dissidentes vero, ut unum non sunt sensu & Spiritu, sic nec fratres sunt, nec internâ communione gaudent. μόνων ἀστιν οὐχὶ οὐφῶν θεῶν δοξα.

Præstantissime Dn. Respondens.

Omnia qua corporis bona concernunt, vieis-
situdini obnoxia esse, eaque mortalitatem
comitari, longe est certissimum; doctrine au-
tem, cui vero bono residente in anime solio,
nulla ex fatorum dominio inimica vis immine-
re potest. Preciosissimus enim hic thesaurus,
quemadmodum conditionis indolisq; est subli-
mioris, ita supra fortunæ quoq; positus est ini-
quitatem. Hac te pereximie Dn. Respondens
aliori mente semper considerasse, indicio est
quod S nunc S alias ex summo studio annixus
es, ut illud decus, ex virtutie S bonarum lit-
terarum studio quod promanat, consequereris. In
hoc ergo tam honesto studio constanti animo per-
gas, S fieri tandem, ut eum, quem tibi propo-
suisti, feliciter contingas scopum. Ego vero,
qui tibi Dn. Respondens, hanc ingenij rectitu-
dinem artis progressus eximios uebementer gra-
tulor, etiam voveo, ut plenus fortunæ secun-
da velis ad portum exoptatum pervenias!

Honoris & officij causa Dn.
Respondenti hæc pauca
scripsit

ERICUS QSRJD.